

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia <data wydania aktu> r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego

Na podstawie art. 95 § 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. poz. 539 oraz z 2015 r. poz. 263) w § 2 w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14-16 w brzmieniu:

- „14) art. 120 ust. 3, 5 i 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.³⁾);
- 15) art. 11 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769);
- 16) art. 60a-60c ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014, z 2015 r. poz. 1642 oraz z 2016 r. poz. 266).”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 1897 i 2088).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247, z 2014 r. poz. 486, 579, 786 i 969, z 2015 r. poz. 21, 396, 841, 1186, 1269, 1549, 1707 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 178.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 357, 1066, 1217, 1240, 1268, 1567, 1582, 1607, 1767, 1814, 1830 i 2199.

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

w porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmienia, wydane na podstawie art. 95 § 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. poz. 539 oraz z 2015 r. poz. 263), zwane dalej „rozporządzeniem”.

W związku z doprecyzowaniem zadań Straży Granicznej wprowadzonych ustawą z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1336), a także w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1642) rozszerzony został katalog zawarty w rozporządzeniu o następujące wykroczenia związane z realizacją ustawowych zadań Straży Granicznej:

- art. 120 ust. 3, 5 i 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”;
- art. 11 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 769), zwanej dalej „ustawą o skutkach powierzania wykonywania pracy”;
- art. 60a-60c ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o obszarach morskich RP”.

Wykroczenia zawarte w ustawie o promocji zatrudnienia oraz w ustawie o skutkach powierzania wykonywania pracy są ściśle powiązane z realizacją ustawowego zadania Straży Granicznej polegającego na kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, zgodnie z art. 10d w związku z art. 1 ust. 2 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Straży Granicznej”.

Straż Graniczna ujawnia wykroczenia określone w art. 120 ustawy o promocji zatrudnienia. W związku z powyższym, celem ułatwienia i przyspieszenia postępowania w przypadku ujawnienia wykroczenia, zasadnym byłoby rozszerzenie katalogu wykroczeń za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego o wszystkie wykroczenia z art. 120 ustawy o promocji zatrudnienia, jednak w ust. 1 i 2 występują ujemne przesłanki do nałożenia mandatu karnego, tzn. dolna granica kary przewidzianej przez ustawodawcę jest wyższa niż 500 zł, w związku z czym nie można nałożyć mandatu na sprawcę wykroczenia, lecz należy sporządzić do sądu wnioski o ukaranie sprawcy wykroczenia. W związku z powyższym zaproponowano rozszerzenie katalogu tylko o wykroczenia, w których dopuszczalne jest nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego, czyli art. 120 ust. 3, 5 i 6 ustawy o promocji zatrudnienia.

Art. 120 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia penalizuje zachowanie polegające na podstępny doprowadzeniu cudzoziemca do nielegalnego wykonywania pracy, to jest za pomocą wprowadzenia cudzoziemca w błąd, wyzyskania błędu, wykorzystania zależności służbowej lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Z kolei ust. 5 tego artykułu penalizuje zachowanie polegające doprowadzeniu innej osoby do powierzenia cudzoziemcowi

nielegalnego wykonywania pracy w podobnych okolicznościach, to jest za pomocą wprowadzenia w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Natomiast art. 120 ust. 6 *ustawy o promocji zatrudnienia* przewiduje odpowiedzialność za wykroczenie polegające na niedopełnieniu obowiązku, o którym mowa w art. 88i tej ustawy, czyli obowiązku pisemnego powiadomienia wojewody, który wydał zezwolenie na pracę przez podmiot powierzający cudzoziemcowi wykonywanie pracy w terminie 7 dni, o następujących okolicznościach:

- 1) cudzoziemiec rozpoczął pracę o innym charakterze lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę;
- 2) nastąpiła zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy lub przejęcie zakładu pracy lub jego części przez innego pracodawcę;
- 3) nastąpiło przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę;
- 4) zmieniła się osoba reprezentująca pracodawcę;
- 5) cudzoziemiec nie podjął pracy w okresie 3 miesięcy od początkowej daty ważności zezwolenia na pracę;
- 6) cudzoziemiec przerwał pracę na okres przekraczający 3 miesiące;
- 7) cudzoziemiec zakończył pracę wcześniej niż 3 miesiące przed upływem okresu ważności zezwolenia na pracę.

Art. 11 *ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy* penalizuje uporczywe powierzanie wykonywania pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy praca ta nie ma związku z prowadzoną przez powierzającego wykonywanie pracy działalnością gospodarczą. W tym przypadku ustawodawca przewidział także karalność dwóch form stadialnych tego wykroczenia, tj. podżegania i pomocnictwa.

Zgodnie z obowiązującym do dnia 10 października 2015 r. brzmieniem art. 10d ust. 21 *ustawy o Straży Granicznej*, w przypadku stwierdzenia w toku kontroli naruszenia przepisów tych ustaw stanowiących wykroczenie, organ dokonujący kontroli występował z wnioskiem do właściwego sądu rejonowego o ukaranie osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości. Regulacja ta była wadliwa, biorąc pod uwagę fakt, że kwestia dotycząca właściwości rzeczowej jest uregulowana w art. 1 ust. 2 pkt 4 *ustawy o Straży Granicznej*, a kwestie kompetencji Straży Granicznej do prowadzenia czynności zmierzających do pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności za wykroczenie reguluje przede wszystkim *ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia* (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.). Ponadto przepis art. 10d ust. 21 *ustawy o Straży Granicznej* ograniczał uprawnienie Straży Granicznej, w przypadku ujawnienia tego rodzaju wykroczeń, jedynie do kierowania do sądu wniosku o ukaranie sprawcy wykroczenia, co było niekorzystnym rozwiązaniem, ponieważ pozbawiało zarówno funkcjonariusza Straży Granicznej jak i sprawcę wykroczenia (cudzoziemca) możliwości szybkiego zakończenia sprawy poprzez nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego. Należy podkreślić, że postępowanie mandatowe, jako tryb szczególny postępowania w sprawach o wykroczenie, jest trybem ekonomicznym, gdyż nie ma potrzeby przeprowadzania czynności wyjaśniających ani obciążania sądów, i najmniej uciążliwym zarówno dla sprawcy jak i Straży Granicznej. Pamiętać przy tym także trzeba, że nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego nie jest obligatoryjne, lecz fakultatywne, i uwarunkowane jest zawsze zgodą sprawcy wykroczenia, co wyklucza arbitralność działania funkcjonariusza. Wprowadzona zmiana *ustawy o Straży Granicznej* uporządkowała i ujednoliciła przepisy regulujące rozpoznawanie, zapobieganie

i wykrywanie wykroczeń oraz ściganie ich sprawców poprzez doprecyzowanie w art. 1 ust. 2 pkt 4 *ustawy o Straży Granicznej*, że do zadań Straży Granicznej należy także ściganie sprawców wykroczeń związanych z naruszaniem przepisów dotyczących powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, wykonywania przez nich pracy oraz prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców. Konsekwencją powyższych zmian ustawowych jest więc zmiana katalogu wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, poprzez dodanie art. 120 ust. 3, 5 i 6 *ustawy o promocji zatrudnienia* oraz art. 11 *ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy*.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę, że nowe wykroczenia określone w art. 60a-60c *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej* pozostają w ścisłym związku z realizacją przez Straż Graniczną ustawowych zadań związanych z prowadzeniem nadzoru nad eksploatacją polskich obszarów morskich oraz przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 10 *ustawy o Straży Granicznej*, koniecznym jest rozszerzenie katalogu określonego w rozporządzeniu o te wykroczenia.

Art. 60a *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej* penalizuje zachowanie niezgodne z przepisami porządkowymi i dotyczące bezpieczeństwa na obszarze morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego, polegające m.in. na wprowadzaniu statku do strefy zamkniętej dla żeglugi i rybołówstwa oraz pozostawianie w tej strefie sprzętu rybackiego, nadużywanie środków sygnałowych i pirotechnicznych lub usuwanie i uszkodzanie środków ratunkowych, zakrywanie i tarasowanie urządzeń cumowniczych oraz zasłanianie znaków ostrzegawczych, bez zgody kapitana portu splukiwanie nadbudówek i pokładów statku, przewożenie pasażerów statkiem, którego dokument bezpieczeństwa takiego przewozu nie przewiduje albo przekraczanie dopuszczalnej prędkości określonej obowiązującymi przepisami.

Natomiast art. 60b *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej* penalizuje zachowanie na obszarze portu morskiego lub przystani morskiej, a także kotwicowisk położonych poza obszarem portów oraz torów wodnych łączących te kotwicowiska z wodami portowymi, polegające m.in. na kąpielu lub nurkowaniu bez zezwolenia, zanieczyszczaniu lub zaśmiecaniu terenu, wchodzeniu lub wjeżdżaniu na lód, łowieniu ryb wbrew zakazowi lub bez wydanego zezwolenia albo nie oświetleniu statku zacumowanego do nabrzeża od zachodu do wschodu słońca lub od wschodu do zachodu słońca podczas ograniczonej widzialności.

Trzeci artykuł określający wykroczenia, czyli art. 60c *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej* penalizuje niezgodne z przepisami zachowania na obszarze pasa technicznego, polegające m.in. na zaśmiecaniu lub zanieczyszczaniu terenu, rozpalaniu ogniska na plaży albo używaniu pojazdu silnikowego, zaprzęgowego lub motoroweru.

Zaproponowane w projekcie rozporządzenia zmiany nie oznaczają nałożenia na Straż Graniczną nowych zadań, a co za tym idzie nowych skutków finansowych. Przygotowane zmiany rozporządzenia są konsekwencją „uporządkowania” w ustawie kompetencyjnej Straży Granicznej, ustawowego zadania Straży Granicznej polegającego na kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom.

Dotychczas, w przypadku stwierdzenia w toku kontroli, zgodnie z brzmieniem uchylonego już art. 10d ust. 21 *ustawy o Straży Granicznej*, naruszenia przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia* oraz *ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy* stanowiących wykroczenie, organ dokonujący kontroli występował z wnioskiem do właściwego sądu rejonowego o ukaranie osób odpowiedzialnych

za stwierdzone nieprawidłowości. Regulacja ta, jak to już było sygnalizowane, była wadliwa. Funkcjonariusze Straży Granicznej, w przypadku ujawnienia tego rodzaju wykroczeń, przeprowadzali czynności wyjaśniające i sporządzali wniosek do sądu o ukaranie sprawcy wykroczenia albo przekazywali innej uprawnionej służbie - Policji albo Państwowej Inspekcji Pracy albo, gdy zachodziły przesłanki stosowali środek oddziaływania wychowawczego w postaci np. pouczenia. Postępowanie mandatowe ze względu na szybkość reakcji powinno spełniać istotne funkcje wychowawcze. Celem postępowania mandatowego jest szybkie i sprawne zakończenie postępowania w przypadku, gdy sprawca wykroczenia zgadza się na takie rozwiązanie. W przypadku ujawnienia wykroczenia przez służbę nieuprawnioną do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego postępowanie zmierzające do zakończenia czynności nadmiernie się wydłuża, a cel polegający na szybkim załatwieniu sprawy nie zostaje osiągnięty. Funkcjonariusze Straży Granicznej zamiast oczekiwać wraz ze sprawcą na przybycie innej służby mogliby kontynuować wykonywanie innych swoich zadań służbowych w terenie. W przypadku przeprowadzania czynności wyjaśniających i sporządzenia wniosku do sądu o ukaranie sprawcy wykroczenia procedura zakończenia sprawy znacznie się wydłuża, oprócz tego angażowane są siły i środki zarówno po stronie Straży Granicznej jak i sądów rejonowych. Stopień uciążliwości, jakiemu poddawany jest sprawca wykroczenia jest często nieadekwatny do wagi popełnionego czynu. Należy również podkreślić, że zarówno wpływy z grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego jak i orzeczona przez sąd kara grzywny stanowią dochód budżetu państwa, co powoduje, że zaproponowane zmiany nie przyniosą nowych wydatków i skutków dla budżetu państwa. Jednakże postępowanie mandatowe jest znacznie szybsze i mniej dolegliwe dla sprawcy, przy osiągnięciu jednakowych skutków.

W związku z powyższym zmiana katalogu wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego, poprzez dodanie art. 120 ust. 3, 5 i 6 *ustawy o promocji zatrudnienia* oraz art. 11 *ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy* jest tylko i wyłącznie konsekwencją wprowadzonych już zmian ustawowych.

W ocenie resortu spraw wewnętrznych i administracji niemożliwe jest także przedstawienie wpływu zmian na budżet państwa w przypadku zmiany rozporządzenia polegającego na dodaniu do katalogu wykroczeń podlegających postępowaniu mandatowemu z art. 60a-60c *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej*, ponieważ są to wykroczenia zupełnie nowe wprowadzone do polskiego porządku prawnego z dniem 19 listopada 2015 r., to jest wejściem w życie *ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1642)*. Biorąc pod uwagę fakt, że nowe wykroczenia określone w art. 60a-60c *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej* pozostają w ścisłym związku z realizowanymi przez Straż Graniczną ustawowymi zadaniami związanymi z prowadzeniem nadzoru nad eksploatacją polskich obszarów morskich oraz przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 10 *ustawy o Straży Granicznej*, w ocenie resortu spraw wewnętrznych i administracji, umożliwienie funkcjonariuszom Straży Granicznej uzyskania uprawnienia do szybkiej reakcji na tego rodzaju wykroczenie, jest w pełni uzasadnione. W przypadku, gdyby wykroczenia te nie znalazły się w katalogu wykroczeń za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego, podstawową formą reakcji w przypadku ujawnienia tego rodzaju wykroczenia będzie postąpienie zgodnie z trybem zwyczajnym postępowania w sprawach o wykroczenia, czyli przeprowadzenie czynności wyjaśniających i skierowanie wniosku do sądu o ukaranie sprawcy wykroczenia. Tryb ten, ze względów opisanych powyżej, jest mniej korzystny dla sprawcy wykroczenia, a dla organów państwowych mniej ekonomiczny.

Podsumowując, ze względów szczegółowo opisanych powyżej, nie jest możliwe wskazanie ewentualnych nowych wpływów lub wydatków dla budżetu państwa, ponieważ obecnie Straż Graniczna realizuje już zadania polegające na kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, prowadzeniem nadzoru nad eksploatacją polskich obszarów morskich, a także przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach. W przypadku ujawnienia wykroczeń określonych we wskazanych wyżej ustawach, stosuje wobec sprawcy wykroczenia środek oddziaływania wychowawczego lub kieruje wnioskiem o ukaranie do sądu, co podobnie jak grzywna nałożona mandatem karnym, skutkuje wpływem grzywny do budżetu państwa.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniające rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Ministerstwo Sprawiedliwości - współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jakub Skiba Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu płk SG Grzegorz Kasprzyk Dyrektor Zarządu Operacyjno-Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej tel. (0-22) 500-40-41 fax (0-22) 500-47-97 sekretariat-zos@strazgraniczna.pl</p>	<p>Data sporządzenia 12 kwietnia 2016 r.</p> <p>Źródło: Art. 95 § 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.) Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji obejmującym projekty rozporządzeń, nad którymi będą prowadzone prace w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji - 31</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie zmienia, wydane na podstawie art. 95 § 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. poz. 539 oraz z 2015 r. poz. 263), zwane dalej „rozporządzeniem”.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1336), a także ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1642) rozszerzony zostanie katalog wykroczeń zawarty w nowelizowanym rozporządzeniu o następujące wykroczenia związane z realizacją ustawowych zadań Straży Granicznej:

- art. 120 ust. 3, 5 i 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”;
- art. 11 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 769), zwanej dalej „ustawą o skutkach powierzania wykonywania pracy”;
- art. 60a-60c ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o obszarach morskich RP”.

Wykroczenia zawarte w ustawie o promocji zatrudnienia oraz w ustawie o skutkach powierzania wykonywania pracy są ściśle powiązane z realizacją ustawowego zadania Straży Granicznej polegającego na kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom stosownie do art. 10d w związku z art. 1 ust. 2 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Straży Granicznej”.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jedynym rozwiązaniem jest wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. poz. 539 oraz z 2015 r. poz. 263).

W związku z ogłoszeniem ustawy z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1336), a także ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o obszarach

morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1642) koniecznym jest rozszerzenie katalogu zawartego w rozporządzeniu o wymienione wyżej wykroczenia związane z realizacją ustawowych zadań Straży Granicznej. Postępowanie mandatowe, jako tryb szczególnie postępowania w sprawach o wykroczenie, jest trybem ekonomicznym, gdyż nie ma potrzeby przeprowadzania czynności wyjaśniających i obciążania sądów, oraz najmniej uciążliwym zarówno dla sprawcy jak i Straży Granicznej. Pamiętać przy tym także trzeba, że nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego nie jest obligatoryjne, lecz fakultatywne, i uwarunkowane jest zawsze zgodą sprawcy wykroczenia, co wyklucza arbitralność działania funkcjonariusza.

W 2014 r. Straż Graniczna prowadziła 781 postępowań w sprawach o wykroczenia z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz.149 i 357), zwanej dalej „*ustawą o promocji zatrudnienia*”, z których 648 zakończyło się skierowaniem do sądu wniosku o ukaranie sprawcy wykroczenia, a pozostałe postępowania zostały zakończone poprzez zastosowanie pouczenia, umorzenia albo odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie sprawcy wykroczenia do sądu. Natomiast w 2015 r. skala ujawnionych i prowadzonych postępowań w sprawach o wykroczenia z ustawy o promocji zatrudnienia wzrosła już do 1452, z których 1127 znalazło swój finał przed sądem. W latach 2014-2015 skierowany został także jeden wniosek o ukaranie sprawcy wykroczenia z art. 11 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 769), zwanej dalej „*ustawą o skutkach powierzania wykonywania pracy*”. Jak wynika z powyższej statystyki w ciągu 2 lat ujawniono 2234 wykroczenia z *ustawy o promocji zatrudnienia* oraz z *ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy*, z których przynajmniej część (w przypadku zaistnienia przesłanek) mogła zakończyć się w sposób szybki i najmniej uciążliwy zarówno dla sprawcy jak i dla funkcjonariuszy Straży Granicznej, czyli nałożeniem mandatu karnego.

Zaproponowane zmiany rozporządzenia nie będą oddziaływać w znaczący sposób na pracę sądów powszechnych, gdyż liczba ujawnianych wykroczeń w tym zakresie w rozbiciu na miesiące i zakreśy terytorialne poszczególnych sądów rejonowych wskazuje, że jest to niewielka skala, a ewentualne zakończenie postępowania w drodze mandatu karnego, a nie skierowanie wniosku o ukaranie do sądu w sposób nieznaczny odciążą sądy od rozpatrywania wykroczeń z *ustawy o promocji zatrudnienia* i *ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy*.

Efektem końcowym zmian będzie przyspieszenie realizacji czynności, oczywiście w przypadku zgody sprawcy wykroczenia na zastosowanie wobec niego postępowania mandatowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na zakres podmiotowy projektu obejmujący funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz na wykonawczy charakter projektu (wskazanie kolejnego podmiotu uprawnionego do nakładania grzywien za wykroczenia) w stosunku do ustaw (które wprowadziły do polskiego systemu prawnego nowe wykroczenia) brak jest konieczności dokonania analizy porównawczej w tym zakresie z rozwiązaniami przyjętymi w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Straż Graniczna	Komenda Główna Straży Granicznej Oddziały SG (8) Placówki SG (97) Dywizjony SG (2) Ośrodki SG (1)	<i>Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.)</i>	W § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego dodano pkt 14-16 rozszerzając tym samym katalog wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do

			nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. Kolejne zmiany pozwolą skutecznie realizować zadania związane z kontrolą legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, a także zadań związanych z prowadzeniem nadzoru nad eksploatacją polskich obszarów morskich oraz przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach.
osoby będące sprawcami wykroczenia na które nałożona zostanie grzywna w drodze mandatu karnego	niemożliwe do oszacowania		Nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego na sprawcę wykroczenia ma oddziaływanie prewencyjne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenie został także udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	Brak	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak	-	-	-	-	-	-
	(dodaj/usuń)	Brak	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak						
	(dodaj/usuń)	Brak						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Brak						
	(dodaj/usuń)	Brak						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie rozporządzenia planowane jest po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Projektowane rozporządzenie nie ma na celu osiągnięcia ściśle zamierzonego efektu, ale ma być stosowane w sposób ciągły. Ze względu na ciągły charakter wprowadzanych rozwiązań nie jest przewidziane mierzenie osiągnięcia efektów projektu, w związku z czym nie przewiduje się także mierników ewaluacji efektów. Nie ma potrzeby przeprowadzania ewaluacji efektów projektu, ponieważ przygotowane zmiany są konsekwencją „uporządkowania” w ustawie o Straży Granicznej zadania polegającego na kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, a także rozszerzenia uprawnień o możliwość nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego za wykroczenia określone w ustawie o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.</p>		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
nie dotyczy		